

2023-04-05

TJÄNSTESKRIVELSE

Dnr: 2023-00049

Politikerinitiativ - vaccinering av almar

Inkom den 21 februari 2023 av Lina Olsson m.fl., (Nackalistan)

Förslag till beslut

Natur- och trafiknämnden bifaller politikerinitiativet om att inventera almbeståndet på centrala platser i kommunen och att lägga till de träd som uppfyller tjänsteskrivelsens kriterier till befintligt vaccinationsprogram för almar. Politikerinitiativet är därmed besvarat.

Sammanfattning av ärendet

Politikerinitiativ om att kommunen bör inventera större almar på kommunal parkmark och sedan vaccinera dessa träd mot almsjukan.

Kommunen kommer vaccinera en alm under 2023. Under 2023 görs en inventering av almbeståndet på publika platser. Om fler almar som uppfyller kriterierna, stort stamomfång, god hälsa, centralt läge, solitärväxande och viktig för landskapsbilden, identifieras vid inventeringen kommer de att inkluderas i vaccinationsprogrammet.

Förslagen i politikerinitiativet

Vid natur -och trafiknämndens sammanträde den 21 februari 2023 lämnade Lina Olsson (Nackalistan) in ett politikerinitiativ. Enligt förslaget skulle ett vaccinationsprogram för större almar kunna motverka spridningen av almsjukan som dödar träden idag. Ett vaccinationsprogram av almar skulle därmed rädda stora vackra träd, bidra till att rädda almen som art samt spara pengar och arbete, då såväl kommunen som medborgare slipper fälla sjuka träd och ombesörja återplantering av nya träd. I politikerinitiativet föreslås att

- kommunen inventerar större almar på kommunal parkmark
- kommunen vaccinerar dessa träd emot almsjuka

Enhetens utredning och bedömning

Bakgrund

En alm behöver vaccineras varje år för att få ett gott skydd. Det är bara träd som är helt friska som kan vaccineringen med bra resultat eftersom vaccineringen inte har någon

effekt på redan smittade almar. Om flera träd står intill varandra kan sjukdomen också spridas mellan sjuka och friska träd genom rotkontakt trots vaccineringen.

Vaccineringen ska därför inte ses som en garanti för att träden är skyddade mot almsjuka. I Stockholm som är en av de kommuner som använder metoden görs vaccinering därför endast på utvalda almar av högt bevarandevärde i parker och gatumark. Metodens effektivitet utvärderas löpande.

Vad gör Nacka nu?

I Nacka kommer den första almen vaccineras våren 2023. Det är den stora almen mellan Nacka kyrka och Värmdövägen som behandlas. Trädet har en central roll i landskapsbilden och tester visar att den är frisk så att vaccinering kan få bra verkan. Trädet står solitärt i en gräsmatta vilket begränsar dess rotkontakt med andra almar.

Framtida insatser och kriterier för bevarande

Under 2023 görs en inventering av almbeståndet på publika platser. Om fler almar som uppfyller kriterierna, stort stamomfång, god hälsa, centralt läge, solitärväxande och viktig för landskapsbilden, identifieras vid inventeringen kommer de att inkluderas i vaccinationsprogrammet.

Ekonomiska konsekvenser

Vaccinering av den stora almen vid Nacka kyrka kostar ca 3 000 kronor per år. Denna kostnad tas inom befintlig driftbudget. Om många fler träd, i behov av vaccinering, identifieras vid inventeringen kan driftbudgeten behöva höjas 2024–2025. Inventeringen kommer ske internt och ingår därmed i ordinarie personalbudget.

Konsekvenser för barn

Skydd av almar är viktigt för att bevara mångfald av arter och äldre träd ger den yngre generationen förståelse för tid.

Handlingar i ärendet

Tjänsteskrivelse 2023-03-28

Bilaga Politikerinitiativ, vaccinering av almar

Per Strandberg
Enhetschef
Enheten offentlig utemiljö

Sandra Ermalm
Naturförvaltare
Enheten offentlig utemiljö